

"Küre-i arz simasında, nebâtat ve hayvanâtın tedbir ve terbiye ve idaresindeki teşabüh, tenasüp, intizam, insicam, lûtuf ve merhametten tezahür eden sikke-i kübrâ-yı Rahmâniyettir ki, Bismillâhirrahmân ona bakıyor." İzahı?

Dünyanın yüzünde, bitki ve hayvanların tedbir ve terbiyesinde mükemmel bir teşabüh / benzeşme bir tenasüp / uyum bir intizam / sistem bir insicam / düzgünlük bir lütuf ve merhamet görünüyor.

"Teşabüh" bir karıncayı kim tedbir ve terbiye ediyorsa, aynı kuvvet ve merhamet arı, fil, aslan, koyun gibi diğer hayvanatı da tedbir ve terbiye ediyor. Bu açıdan bakıldığında, bütün bitki ve hayvanların idare ve iâşe edilmesinde bir benzerliğin olduğunu görür. Ki bu da büyük **Rahman** ve onun arkasındaki Zat-ı Akdes'e işaret eder.

Tenasüp, intizam, insicam, lûtuf ve merhamet fiilleri de benzer bir mantıkla Allah'ın varlığına ve birliğine işaret eder. Kâinatın yüzünde görünen mükemmel uyum ve ahenk mükemmel bir **irade, kudret ve ilme** işaret eder.
İntizam, intizamı tesis eden **Nazım** ismine bakar...